

ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව
இலங்கை மனித உரிமைகள் ஆணைக்குழு
HUMAN RIGHTS COMMISSION OF SRI LANKA

මගේ අංකය }
 எனது இல. }
 My No }

ඔබේ අංකය }
 உமது இல. }
 Your No }

දිනය } 2024.06.12
 திகதி }
 Date }

පැමිණිලිකාර පාර්ශවය : 01. එස්. ආරියදාස මයා,
 නො. 303/05, ශ්‍රී විජය මාවත, බොකුන්දර.
 02. එම්.එල්.එස්.වී.වෘමලී මිය,
 අංක 442, බණ්ඩාරනායකපුර, කැකුණදුර.

වින්දිත පාර්ශවය : එම්.එල්. ලසන්ත මයා

වගඋත්තරකාර පාර්ශවය : 01. ප්‍ර.පො.ප සනත් මයා,
 කොට්ඨාශ අපරාධ විමර්ශන ඒකකය - කළුතර.
 02. උ.පො.ප සුජීන් සිල්වා මයා,
 කොට්ඨාශ අපරාධ විමර්ශන ඒකකය - කළුතර.
 03. උ.පො.ප නුවන් මයා,
 කොට්ඨාශ අපරාධ විමර්ශන ඒකකය - කළුතර.
 04. පො.සැ 37109 රත්නායක මයා,
 කොට්ඨාශ අපරාධ විමර්ශන ඒකකය - කළුතර.
 05. පො.කො 36218 කිත්සිරි මයා,
 කොට්ඨාශ අපරාධ විමර්ශන ඒකකය - කළුතර.
 06. පො.කො 79431 ප්‍රියන්ත මයා,
 කොට්ඨාශ අපරාධ විමර්ශන ඒකකය - කළුතර.
 07. පො.සැ 60015 තඹවිටගේ දොන් දිමුත් ඉන්දික
 කොට්ඨාශ අපරාධ විමර්ශන ඒකකය - කළුතර.

- 08. පො.කො 91332 වතුර ප්‍රියසාද්
කොට්ඨාශ අපරාධ විමර්ශන ඒකකය - කළුතර.
- 09. ජේ.පො.අ කපිල ප්‍රේමදාස මයා,
ජ්‍යෙෂ්ඨ පොලිස් අධිකාරී කාර්යාලය
කළුතර.
- 10. පොලිස්පති - ශ්‍රී ලංකා පොලිසිය.

පැමිණිලි අංකය :- HRC/HO/2865/21, HRC/HO/2706/21

පැමිණිල්ලේ කරුණු දැක්වීම

හේවා ලුනුවිලගේ ලසන්ත නොහොත් ටින්කර් ලසන්ත යන අය කළුතර කොට්ඨාස අපරාධ විමර්ශන ඒකකය මගින් අත්අඩංගුවට ගෙන ඇති බවත් ඔහුව අවිආශ්‍රිත සොයා ගැනීමට ගෙන ගොස් මරා දැමීමට සූදානමක් ඇති බවත් 2021.11.25 වන දින විද්‍යුත් තැපෑල මගින් හා දුරකථනය මගින් නීතිඥ සංජය ආරියදාස මයා විසින් ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව වෙත පැමිණිලි කරමින් දක්වා ඇත.

ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවේ මැදිහත් වීම

උක්ත පැමිණිල්ලට අනුව ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවේ පරීක්ෂණ හා විමර්ශන අංශය විසින් ශ්‍රී ලංකා පොලිසිය මානව හිමිකම් කොට්ඨාසයේ අධ්‍යක්ෂක ජ්‍යෙෂ්ඨ පොලිස් අධිකාරී වෙත 2021/11/25 වන දින ප.ව. 10.27 ට දුරකථන ඇමතුමක් මගින් මෙම පැමිණිල්ල පිළිබඳ නිසි ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා ලෙස දැනුවත් කර ඇත.

තවද, 2021/11/25 වන දින ක්ෂණික ඇමතුම් කාර්යය භාර නිලධාරී විසින් ප.ව 11.07 ට කළුතර කොට්ඨාස අපරාධ විමර්ශන ඒකකය වෙතින් මෙම අත්අඩංගුවට ගැනීම පිළිබඳව විමසා ඇති අතර, එහිදී උ.පො.ප නිහාල් දක්වා ඇත්තේ එවැනි අත්අඩංගුවට ගැනීමක් සිදු වී නොමැති බවයි.

පසුව 2021/11/26 වන දින ලුනුවිලගේ ලසන්ත යන අය ආශ්‍රිත සොයා ගැනීම සඳහා වැඩිදුර විමර්ශනයට ගෙන යාමේදී නිලධාරීන්ට වෙඩි තැබීමට උත්සාහ කිරීමේදී එය වළක්වාලීමට තැත් කිරීමේදී වෙඩි වැදී මිය ගිය බවට මාධ්‍ය මගින් ප්‍රචාරය වී තිබේ. තවද, කොමිෂන් සභාවේ ක්ෂණික දුරකථන ඇමතුමට ලද පැමිණිල්ලේ වැඩිදුර කරුණු ලෙස එච්.පී ලසන්ත යන අයගේ බිරිඳ සහ දියණිය ඒ දක්වා පොලිස් ස්ථානයේ නීතිවිරෝධීව

රඳවා ගෙන ඇති බව සිදු කළ දැන්වීම අනුව කොමිෂන් සභාවේ නිලධාරීන් කණ්ඩායමක් කොට්ඨාස අපරාධ විමර්ශන ඒකකය වෙත ගොස් පරීක්ෂා කරනු ලැබූ අතර එහිදී ඉදිරිපත් වූ කරුණු අනුව අදාළ වින්දිතයාගේ බිරිඳ හා දියණිය 2021/11/26 වන දින උදෑසන පොලිස් ස්ථානයට පැමිණ පසුව පිටව ගිය බව දක්වා ඇත.

ඒ අනුව ඔවුන්ගේ නිවස වන කැකනදුර ප්‍රදේශයට මාතර ප්‍රාදේශීය කාර්යාලයේ විමර්ශන නිලධාරීන් යොමු කර අදාළ කරුණු පිළිබඳ සොයා බලන ලද බවත් වින්දිතගේ බිරිඳ හා දියණිය එහි නොපැමිණි බවට විමර්ශන කණ්ඩායමට ඥාතීන් කරුණු දක්වා ඇත. තවද, ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවේ විමර්ශන කණ්ඩායම මෙම සැකකරු මියගිය ස්ථානය පිළිබඳව ද ස්ථානීය පරීක්ෂණයක් සිදු කරන ලදී.

2021.11.26 දානමින් වින්දිතගේ බිරිඳ හා දරුවා සම්බන්ධව කිසිදු ආරංචියක් නොමැති වීම මත ඒ අයගේ ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීමට කඩිනම් පියවර ගැනීමට පොලිස්පති වෙත කොමිෂන් සභාව විසින් ලිඛිතව දන්වා ඇත.

වගඋත්තරකරුවන්ගේ කරුණු දැක්වීම

අම්ල ප්‍රසංග යන අය වෙඩි තබා ඝාතනය කිරීමේ ප්‍රධාන සැකකරු වන ලුනුවිලගේ ලසන්ත නොහොත් චන්කර් ලසන්ත යන අය කළුතර උතුර පොලිස් වසමේ පනාපිටිය ප්‍රදේශයේ සැඟව සිටින බවට 2021/11/25 වන දින කොට්ඨාශ අපරාධ විමර්ශන ඒකකයට අනුයුක්තව රාජකාරී කරන ප්‍ර.පො.ප සනත් කුමාර නිලධාරියා වෙත ලැබුණු තොරතුරකට අනුව කළුතර කොට්ඨාශය භාර නිලධාරීන්ගේ උපදෙස් පරිදි ප්‍ර.පො.ප සනත් කුමාර, පො.ප සුජීන් සිල්වා, උ.පො.ප නුවන්, පො.සැ. 37109 රත්නායක, පො.සැ. 44817 ගුණවර්ධන, පො.සැ. 60015 ඉන්දික, පො.කො. 79431 ප්‍රියන්ත, පො.කො.91332 ප්‍රියසාද් යන නිලධාරී කණ්ඩායම පො.කො.8 36218 කිත්සිරි පදවන ලද අංක WP NE 0826 දරන ජීප් රථයෙන් අදාළ තොරතුර පිළිබඳ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා 2021/11/25 වන දින ප.ව. 1.00ට පිටව ගිය බව වගඋත්තරකරුවන් විසින් ප්‍රකාශ කර ඇත.

එම නිලධාරී කණ්ඩායම දෙල්දූව ලිපිනයේ නිවසට ලඟාවනවාත් සමඟම එම නිවසේ මිදුලේ සිටි පුද්ගලයෙකු නිවස පිටුපස පාරෙන් දිවගිය බවත්, නිලධාරී කණ්ඩායම ද ඔහු පසුපස ලුහුබැඳ ගිය බවත් සඳහන් කර ඇත. එම අවස්ථාවේදී පො.සැ 60015 ඉන්දික හා පො.කො 91332 ප්‍රියසාද් යන නිලධාරීන් විසින් ඔහුව අල්ලා ගැනීමට උත්සාහ දැරීමේදී එම පුද්ගලයා දැඩි ලෙස විරෝධය පෑම හේතුවෙන් එම නිලධාරීන්ට සුළු තුවාල සිදු වී ඇති බවත්, පැය 14.35ට ඔහුව අත්අඩංගුවට ගත් බවත්, පසුව එම සැකකරුගේ ප්‍රකාශ සටහන් කිරීමේදී මාතර කොට්ඨාශයේ අම්ල ප්‍රසංග ගිනි අවියකින් වෙඩි තබා ඝාතනය කිරීමේ සැකකරු වූ ලුනුවිලගේ ලසන්ත යන අය බවට කරුණු තහවුරු වූ බවත්, අනතුරුව එම මනුෂ්‍ය ඝාතනය සිදුකිරීම සඳහා යොදා ගත් පිස්තොල අවිය සොයාගැනීම සඳහා දියගම ගල්පාත ලිපිනයට ගිය බවත්, එහිදී සැකකරු තාවකාලිකව පදිංචිව සිටින නිවසට යන කැලෑ සහිත මාර්ගය අසලදී 2021/11/26 වන දින පැය

04.20 පමණ සැකකරු විසින් මාර්ගය අයිතේ සගවා තිබූ පිස්තොල අවියක් ක්ෂණිකව ගෙන පො.කො 79431 ප්‍රියන්ත නිලධාරියා දෙසට වෙඩි තැබීමට යාමේදී පුද්ගලික ආරක්ෂාවේ අයිතිය සඳහා එම නිලධාරියා විසින් T56 අවියේ එක් උණ්ඩයකින් සැකකරුට වෙඩි තැබූ බවත් දක්වා ඇත.

එම වෙඩි තැබීම හේතුවෙන් සැකකරු තුවාල ලබා නාගොඩ රෝහලට රැගෙන ගිය බවත් පැය 05.15ට ඔහු මිය ගිය බව වෛද්‍යවරයා සඳහන් කළ බවත් දක්වා ඇත.

පැමිණිලිකාරියගේ ප්‍රකාශය - වම්පා වාමලි මිය

මියගිය පුද්ගලයා තමාගේ ස්වාමිපුරුෂයා බවත්, පසුගිය කාලවකවානුව තුළ විවිධ ප්‍රදේශ වල සැඟවී ජීවත් වූ බවත්, රහසිගතව කළුතර නිවසක සිටින අතර ඊට පෙර මාතර පොලීසිය, කැකනදුර පොලීසිය හා අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් තමාව පොලීස් ස්ථාන වලට රැගෙන ගොස් ස්වාමි පුරුෂයා පිළිබඳවත් සල්ලි පිළිබඳවත් විමසූ බව දක්වා ඇත. පසුව තමාට අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට පැමිණීමට දැන්වූ බවත්, ඒ අතරේ තමාගේ ස්වාමිපුරුෂයා හා දරුවා සමඟ කළුතරට පැමිණ කුලී නිවාස තුනක සිටි බවත්, 2021/11/25 වන දින ලසන්තගේ මිතුරෙකු ඔහුට කතා කර ඔහු සිටින ස්ථානයට පොලීසියෙන් එන බවට පැවසූ බවත් දක්වා ඇත. ඒ අවස්ථාවේ ඇදුම් හා සල්ලි ලක්ෂ 26ක් ගෙන එම නිවසින් මොරන්තුඩුව නිවසට පෙ.ව. 10ට පමණ ගිය බවත්, පසුව පොලීස් නිලධාරීන් 15දෙනෙකු මොරොන්තුඩුව නිවස වෙත පැමිණි බවත්, එම අවස්ථාවේදී ලසන්ත දිව ගිය බවත්, තමා හා දියණිය ඇද යට සැඟවුණු බවත් පෙ.ව. 11.00ට පමණ වෙඩි ගබ්ද හා පහරදීම් ඇසුණු බවත්, පසුව පොලීස් නිලධාරීන් විසින් තමාව සොයා ගත් බවත් දක්වා ඇත.

පොලීස් නිලධාරීන් ලසන්තගේ දුරකථනය, හැඳුනුම්පත සියල්ල රැගෙන ගිය බවත්, එම පොලීස් නිලධාරීන් කළුතර කොට්ඨාශ අපරාධ විමර්ශන ඒකකයට අයත් අය බව පසුව දැනගත් බවත්, තමා හා තම දියණිය නිවසින් පොලීස් ස්ථානයට ගෙන ගොස් රාත්‍රී 8.30 දක්වා රඳවාගෙන පසුව යාමට දැන්වූ බවත් වැඩිදුරටත් දක්වා ඇත. තමා ලසන්තව පෙන්වීමට කිව්වද ස්වල්ප වේලාවකින් ගෙන එන බව පැවසුවද නොගෙන ආ බවත්, පසුව නිවසට පැමිණ පසුදා උදේම පොලීස් ස්ථානයට ගියත් ලසන්තව නොපෙන්වූ බවත්, තමා අම්බලන්ගොඩ නිවසට ආපසු පැමිණි බවත්, තමාගේ ස්වාමියා මිය ගිය බව විද්‍යුත් මාධ්‍යයෙන් දැන ගත් බවත් වැඩිදුරටත් දක්වා ඇත.

ඒ අනුව කොමිෂන් සභාව විසින් විමර්ශන සිදුකර ඇති අතර, පහත නම් සඳහන් වගඋත්තරකරුවන් පහත දිනයන්හිදී කැඳවා ප්‍රකාශ සටහන් කර ඇත.

- 01. ප්‍ර.පො.ප සනත් මයා - 2021.12.02
- 02. පො.ප සුජීත් සිල්වා මයා - 2021.12.07
- 03. උ.පො.ප නුවන් මයා - 2021.12.02

04.	පො.සැ 37109 රත්නායක මයා	-	2021.12.07
05.	පො.කො 36218 කිත්සිරි මයා	-	2021.12.02
06.	පො.කො 79431 ප්‍රියන්ත මයා	-	2021.12.02
07.	පො.සැ 60015 තඹවිටගේ දොන් දිමුත් ඉන්දික	-	2021.12.29
08.	පො.සැ 44817 ගුණවර්ධන	-	2021.12.21
09.	ජේ.පො.අ කපිල ජේමදාස මයා	-	2021.12.23
10.	පොලිස්පති - ශ්‍රී ලංකා පොලිසිය	-	2021.12.02
11.	උ.පො.ප ඉන්දික	-	2021.12.21

නිරීක්ෂණ

මියගිය වින්දිත එම්.එල්.ලසන්ත අත්අඩංගුවට ගැනීම පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමේදී පැමිණිලිකාරිය වන වින්දිතගේ බිරිඳ දක්වා සිටිනුයේ තම ස්වාමිපුරුෂයා සැඟවී සිටීමට කළුතර ප්‍රදේශයට පැමිණි බවත්, 2021/11/25 වන දින උදෑසන තමාගේ ස්වාමිපුරුෂයා අත්අඩංගුවට ගැනීමට පොලිස් නිලධාරීන් පැමිණෙන බව මිතුරෙකු ඔහුට කළ දැන්වීම මත වෙනත් නිවසකට ගිය බවත් ය. 01 සිට 07 දක්වා ඉහත දිනැතිව වගඋත්තරකරුවන් ලබාදුන් ප්‍රකාශ වල දක්වා ඇත්තේ පුද්ගලික ඔත්තුකරුවෙකුගෙන් ලද තොරතුරක් වන අමිල ප්‍රසංග යන අය වෙඩි තබා ඝාතනය කිරීමේ සැකකරු කළුතර උතුරු පොලිස් වසමේ නිවසක සැඟව සිටින බවට ලද තොරතුරක් මත සිදුකළ පරීක්ෂා කිරීමේදී මියගිය වින්දිත එම්.එල්.ලසන්ත අත්අඩංගුවට ගත් බවයි. ඒ අනුව දෙපාර්ශවයේ කරුණු දැක්වීම මත මෙම සැකකරු අත්අඩංගුවට ගැනීම සඳහා සාධාරණ හේතුවක් පැවතී ඇති බව නිරීක්ෂණය වේ.

වගඋත්තරකරුවන්ගේ කරුණු දැක්වීමට අනුව උදෑසන 08.00ට පමණ පුද්ගලික ඔත්තුකරුවෙකුගෙන් ලද තොරතුරු මත ක්‍රියාත්මක වනුයේ දහවල් 1.00ට පමණ බව අවධානයට යොමු වේ. පොලිසියට ලද තොරතුරකට අනුව අත්අඩංගුවට ගැනීමට යාමට සුදානම් වීම පිළිබඳව සැකකරුට දැනගැනීමට ලැබුණු බව පැමිණිලි පාර්ශවයේ කරුණු දැක්වීම අනුව පැහැදිලි වේ. ඒ අනුව පොලිස් ස්ථානයට ලද තොරතුරු වල රහස්‍ය භාවය රැක ගැනීම නිලධාරීන්ට හා ඉහළ නිලධාරීන්ට නොහැකි වීම පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව මෙහිදී අවධානය යොමු කරනු ලැබේ.

වින්දිත එම්.එල්.ලසන්ත අත්අඩංගුවට ගෙන පොලිස් ස්ථානයට ගෙනයාමක් සිදුනොකර ආරක්ෂිත හා නිදහස් ස්ථානයක් වූ එළිමහන් කලුතර මාර්ගයේ ඇති නාරා ආයතනය අසල ඇති බන්ට් එක පෙදෙසට වැඩිදුර විමර්ශනය සඳහා ගෙනගිය බව 01 සිට 08 දක්වා වූ වගඋත්තරකරුවන් ඉහත දැක්වූ දිනැතිව ලබාදුන් ප්‍රකාශ මගින් පිළිගෙන ඇත.

වගඋත්තරකාර පාර්ශවයට අනුව 2021.11.25 වන දින සවස 15.35 සිට පසු දින උදෑසන 2.10 පමණ වන තුරු වින්දිතගෙන් ප්‍රශ්න කිරීම ඉහත දැක්වූ ස්ථානයේදී සිදු කළ බවද ප්‍රකාශ මගින් පිළිගෙන ඇත. සිදුකළ

ප්‍රශ්න කිරීමේදී සැකකරු මනුෂ්‍ය සාතන, කොල්ලකෑම්, ස්ත්‍රී දූෂණ ආදී වූ අපරාධ රැසක් සිදු කර ඇති බවට මෙන්ම වාද්දුව ප්‍රදේශයේ ව්‍යාපාරිකයෙකු සාතනයට කොන්ත්‍රාත් ලබාගත් බවට කරුණු අනාවරණය වූ බවද දක්වා ඇත. තවද එම ප්‍රශ්න කිරීම් අතරතුර වින්දිත ඇතුළු පොලිස් නිලධාරීන් දිවා ආහාරය ප.ව. 5.00ට හා රාත්‍රී ආහාරය පසු දින එනම්, 2021.11.26 වන දින පෙ.ව. 2.00ට ලබා ගත් බවට කරුණු ඉදිරිපත් කර ඇති බව 01 සිට 08 දක්වා වන සියලුම වගඋත්තරකරුවන්ගේ ප්‍රකාශ හා සාක්ෂි ලෙස ප්‍රකාශ ලබාගත් උ.පො.ප ඉන්දික යන නිලධාරියාගේ ප්‍රකාශය අනුව නිරීක්ෂණය වේ.

පශ්චාත් මරණ පරීක්ෂණ වාර්තාවට අවධානය යොමු කිරීමේදී වින්දිතයාගේ අමාගයේ කිසිදු ආහාරයක් නොමැති බවට සටහන් යොදා ඇත.

එහෙත් 01 සිට 08 දක්වා වූ වගඋත්තරකාර පාර්ශවයේ කරුණු දැක්වීම හා වින්දිතට අදාළ පශ්චාත් මරණ පරීක්ෂණ වාර්තාව අනුව වින්දිත රාත්‍රී ආහාරය ගෙන පැය 1 1/2ක කාලයක් තුළ මිය ගොස් ඇත. තවද එහිදී ආහාර ජීරණයට අවම වශයෙන් පැය 6ක කාලයක් ගත වන බැවින් ආමාගයේ කිසිදු ආහාරයක් නොතිබීම ප්‍රශ්න සහගත වේ. ඒ අනුව වගඋත්තරකාර පාර්ශවය තම අත්අඩංගුවේ සිටියදී වින්දිතට ආහාර ලබා දුන් බවට ප්‍රකාශ කරන කරුණු තහවුරු නොවන අතරම අත්අඩංගුවේ පසුවන අයවලුන්ගේ මූලික අවශ්‍යතා සපයා දීමට කටයුතු කර නොමැති බවද කරුණු නිරීක්ෂණය වේ.

එසේම, වගඋත්තරකරුවන් පැමිණිලිකරුව අත්අඩංගුවට ගැනීමට අදාළව දක්වන කරුණු වලදී විවිධ පරස්පරතාවයන් පවතින බවට ඔවුන් විසින් මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවට ලබා දී ඇති ප්‍රකාශ පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීමේදී නිරීක්ෂණය වේ.

එහිදී ප්‍රශ්න කිරීම් හා වැඩිදුර විමර්ශන සඳහා ගෙන යාමේදී 05 වන වගඋත්තරකරු දක්වා ඇත්තේ ආයුධ සොයා ගැනීමට නිවස අසලට යාමේදී පිටුපසට කර දැමූ මාංවු ගලවා දැන් ඉදිරියට කර මාංවු දැමූ බව ය. නමුත්, 05 වන වගඋත්තරකරු හැර අංක 01 සිට 08 දක්වා වූ අනෙකුත් වගඋත්තරකරුවන් විසින් දක්වා ඇත්තේ මුල සිටම මෙම වින්දිතට අත් ඉදිරියට කර මාංවු දැමූ බව ය. ඒ අනුව මාංවු දැමීම පිළිබඳව පරස්පර ප්‍රකාශ වගඋත්තරකරුවන් විසින් ප්‍රකාශ කර ඇති බව නිරීක්ෂණය වේ.

තවද, වගඋත්තරකරුවන් කොමිෂන් සභාව හමුවේ ලබාදුන් ප්‍රකාශ හා තොරතුරු ලේඛනයේ පිටවීමේදී යෙදූ සටහන් වල පරස්පරතාවයක් හඳුනාගත හැකි ය. 02 වන වගඋත්තරකරු කොමිෂන් සභාව හමුවේ දක්වා සිටිනුයේ “මම දැක්කා එයාගේ වම් පැත්තට අයිනට එකපාරට ගිහින් පාත්වෙලා මොකක්ද ගන්නවා එයා ආපස්සට නැව් නැගිටනවාත් එක්කම වෙඩි ගබ්ද දෙකක් එක ලඟ ඇහුනා. ඒ සමගම එයාගේ පිටුපස්සේ හිටියේ ප්‍රියන්ත අනේ තිබුනු ගිනි අවියෙන් සැකකරුට වෙඩි තිබ්බා. ඒ සමගම සැකකරු බිමට උඩුබැලී අතට වැටුනා” යනුවෙනි. 2 වන වගඋත්තරකරු 2021.11.26 වන දින පැය 18.35 ට GCIB 127/81හි යෙදූ පිටවීමේ සටහන අනුව සටහන යොදා ඇත්තේ “එකවරම සැකකරුගේ ඉරියව් වෙනස් වී මොහු ගමන් ගත්

පාර්වතී පසට වැටෙනවා දුටුවා. ඒත් සමඟම පො.කො ප්‍රියන්ත නිලධාරී කලබල වී පියවරක් හෝ දෙකක් පසු පසට එනවාත් සමඟ ප්‍රියන්ත නිලධාරියා දෙසට පිස්තෝල අවියකින් වෙඩි තබමින් නැගිට්ටා මා දුටුවා. ඒත් සමඟම මාද බිමට පාත්වී කලබල වී පහත් වෙනවාත් සමඟම ක්ෂණිකව ක්‍රියාත්මක වූ ප්‍රියන්ත නිලධාරියා ඔහු අත තිබූ අවියෙන් ප්‍රහාරයක් එල්ල කලා සැකකරු උඩබැලී අතට ස්ථානයේ වැටුනා” යනුවෙනි.

විමර්ශනයේදී අත්අඩංගුවට ගත් සැකකරු ප්‍රශ්න කිරීමේදී මනුෂ්‍ය ඝාතන, කොල්ලකෑම්, ස්ත්‍රී දූෂණ මෙන්ම වාද්දුව ප්‍රාදේශයේ ව්‍යාපාරිකයෙකු ඝාතනයට කොන්ත්‍රාත් ලබා ගත් බවට කරුණු අනාවරණය වූ බව 01-08 දක්වා වූ වගඋත්තරකරුවන් කොමිෂන් සභාවේදී ලබාදුන් ප්‍රකාශ වලදී දක්වයි. එසේම, සන්ඡයින් සුද්දා ඝාතනයට යොදා ගත් පිස්තෝල අවිය සභවා තබා ඇති ස්ථානය පිළිබඳව එම ප්‍රශ්න කිරීමේදී සැකකරු පැවසූ බවට කරුණු දක්වා ඇත. ඒ අනුව විමර්ශනයේදී සියලු කරුණු අනාවරණය කිරීම, ආයුධ සභවා ඇති ස්ථානය පිළිබඳව ඒ අවස්ථාවේදීම ප්‍රකාශ සිදුකිරීම යන කරුණු සලකා බැලීමේදී සත්‍ය වශයෙන්ම එවැනි ප්‍රකාශයක් වින්දිත ලබා දුන්නා ද යන ප්‍රශ්නය පැන නගී. මන්දයත්, සැකකරු පොලිස් නිලධාරීන්ගෙන් සැඟව සිටීමට උත්සහ කළ බව පැමිණිලිකරුවන් දක්වා ඇති බැවිනි. කෙසේ වුවද, 01 සිට 08 දක්වා වන වගඋත්තරකරුවන් ලබා දුන් ප්‍රකාශ අනුව වින්දිත විසින් තමා සිටි නිවසේ කුෂන් පුටුව යට ගිනි අවිය සභවා තිබූ බව කියනු ලබන ස්ථානයට, එම සභවා තිබූ ආයුධය පරීක්ෂා කිරීමට පෙ.ව 2.10 පිටත්ව ගිය බවට කණ්ඩායමේ සියලු දෙනාම කරුණු දක්වා ඇත.

මෙහිදී වගඋත්තරකාර පාර්ශවය දක්වනුයේ වින්දිත අවිආයුධ සභවා ඇති ස්ථානයට යන කොන්ක්‍රීට් පාරේ වාහනයක් ගොස් හැරවීමට නොහැකි බව දැක්වීම මත වාහනය පසුපසට ධාවනය කළ බව යි. එසේම වින්දිත සිටි නිවසේ කුෂන් පුටුව යට පිස්තෝලයක් සභවා ඇති බව දැන්වීම මතම කිසිදු සොයා බැලීමකින් තොරව වින්දිත සමඟ එම ස්ථානයට රාත්‍රියේ යාමට පිටත්ව ගිය බවට ප්‍රකාශ අනුව නිරීක්ෂණය වේ.

මෙම වින්දිත සැකකරු අත්අඩංගුවට ගැනීමට ගිය අවස්ථාවේ සිට විමර්ශනය අවසන් වන තෙක් මෙම වගඋත්තරකාර පාර්ශවයන්ට අමතරව වෙනත් පොලිස් නිලධාරීන් කණ්ඩායමක් ද විවිධ ප්‍රකාශ ගැනීමට, විමර්ශන අවස්ථාවේ කෑම බීම සැපයීමට හා විමර්ශන කටයුතු අතරතුර ආරක්ෂාවට විමර්ශන ස්ථානයට ඇතින් රඳවා තබා ගැනීම සිදුකර ඇති බව වගඋත්තරකාර පාර්ශවය දැක්වූ කරුණු අනුව නිරීක්ෂණය වේ.

එසේම වින්දිත තමා සිටි නිවසේ පුටුවේ කුෂන් යට අවිය සභවා ඇති බවට විමර්ශනයේදී ලබාදුන් කරුණු පරීක්ෂා කිරීමට ඒ අවස්ථාවේදී වගඋත්තරකාර පාර්ශවය සඳහන් කළ අමතර කණ්ඩායම යවා එහි සත්‍යතාව පරීක්ෂා කිරීමේ හැකියාව තිබුණු බව කොමිෂන් සභාවට කරුණු අනුව පෙනී යයි.

තවද, එදින වැටළීම සඳහා නිලධාරීන් රැගෙන ගිය පීප් රථය වන එන්.ඊ 0826හි ධාවන සටහන් පොත පරීක්ෂා කිරීමේදී 2021.11.23 ට පසු ඇතුළත් වී ඇත්තේ 2021.11.25 ධාවන සටහන් වන නමුත් ඊට මැද වූ ධාවන සටහන් කොළ ඉරා දමා ඇති බව මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවට නිරීක්ෂණය වේ.

ඒ පිළිබඳව එකී රථයේ රියදුරු වන 05 වන වගඋත්තරකරු වෙතින් විමසීමේදී ධාවන සටහන් ලියාගෙන යාමේදී තමන් ගමන් කළ මාර්ගය මහහැරුණු නිසා කොළ කඩා ඉවත් කළ බව 05 වන වගඋත්තරකරු විසින් මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව හමුවේ 2021.12.02 වන දින ප්‍රකාශ කර ඇත.

ඉහත කරුණු සමස්තයක් වශයෙන් ගෙන සලකා බැලීමේදී වින්දිත පාර්ශවය විසින් සහවා තිබූ පිස්තෝල අවියක් ගෙන වෙඩි තැබූ බවට වගඋත්තරකරුවන් විසින් සිදු කරන ලද ප්‍රකාශය අදාළ ස්ථානගත කරුණු අනුව තහවුරු නොවන බව පෙනී යන අතර එවැන්නක් සිදු කිරීමට වින්දිත පාර්ශවයට හැකියාවක් පැවති බවට කොමිෂන් සභාවට නිරීක්ෂණය නොවේ.

එසේම, පශ්චාත් මරණ පරීක්ෂණ වාර්තාව පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීමේදී වෙඩි තැබීම නිසා ඇති වූ තුවාල පිළිබඳව වෛද්‍යවරයා දක්වා ඇත්තේ එහි පිලිස්සීම්, කලුවීම් හෝ වැටුවීම් දක්නට නොලැබෙන බවයි. අදාළ අධිකරණ වෛද්‍යවරයා විසින් ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව හමුවේ ලබාදුන් 2022.02.02 දිනැති ප්‍රකාශයෙන් දක්වා ඇත්තේ මෙම වෙඩි තැබීම ඔසන්ට්මීටර 30- 45 (30- 45 cm) කට වඩා ඈත දුරක සිට කරන ලද වෙඩි තැබීමක් බවයි.

තවද පශ්චාත් මරණ පරීක්ෂණ වාර්තාව අනුව උණ්ඩය ගමන් කළ මාර්ගය ලෙස දක්වා ඇත්තේ පිටුපස ඉහළට පාර්ශ්වික ලෙසය. නමුත් 2022.02.02 වන දින ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව හමුවේ අධිකරණ වෛද්‍යවරයා විසින් ලබාදුන් ප්‍රකාශයේ උණ්ඩය ගමන් කළ මාර්ගය ලෙස දක්වා ඇත්තේ පිටුපසට පහලට පාර්ශ්විකව ලෙස ය.

එසේම අදාළ අධිකරණ වෛද්‍ය වාර්තාවේ ඉරිම් තුවාලයක් පිළිබඳව සඳහන් වන අතර එය ඇතුල්වීම සහ පිටවීම 3.5x1 cm පපුවේ පිටුපස වම් පැත්තට වන්නට මධ්‍ය රේඛාවෙන් 3 cmක් ඉවතට හා හිස මුදුනේ සිට 51.5 cm පහළට වන්නට පිහිටා ඇති බවත්, එම තුවාලයේ පටක කෙළවරවල් පිටතට නෙරා ඇති බවත්, එය වෙඩි උණ්ඩය හේතුවෙන් ඇති වූවක් බවත් දක්වා ඇත. තවද එකී වෙඩි උණ්ඩය උරෝස්ටිය සිදුරු කරමින් 6වන ඉල ඇටය මට්ටමේදී දකුණු පෙනහැල්ල මිඩියස්ටිනම් පරිතන්තුව, වම් කෝෂිකාව, වම් කර්ණිකාව, පරිතන්තුව, වම් පෙනහැල්ල මැදින් 5-6 ඉල ඇට අතරින් ගොස් 5වන ඉල ඇටය බිඳී ඇති බවත්, අස්ථි බන්ධනයක් සිදුව ඇති බවත් අධිකරණ වෛද්‍ය වාර්තාවේ සඳහන් කර ඇත.

තවද අදාළ අධිකරණ වෛද්‍ය වාර්තාවේ වැලමීට ආසන්නයේ සිරිම් තුවාල 2 ක් ඇති බවට සඳහන් කර ඇති අතර එම තුවාල කුමක් හෝ කටුවක් වැනි දෙයක් වැදීම නිසා සිදු වූ සිරිම් ලෙස නිගමනය කළ හැකි බවට අධිකරණ වෛද්‍යවරයා විසින් 2022.02.02 වන දින කොමිෂන් සභාව හමුවේ ලබා දී ඇති ප්‍රකාශය තුළ සඳහන්ව ඇත. එසේම අදාළ අධිකරණ වෛද්‍ය වාර්තාවේ දණහිස ඉදිරිපස සිරිමක්, පපුවේ දකුණු හා ඉදිරිපස 4 cm x 2 cm තැලීම් තුවාලයක්, පපුවේ දකුණු පස ඉදිරියෙන් 3 x 2 cm තැලීම් තුවාල, වම් වළලුකර

හන්දියේ මාංශපේශි තැලීමක් ලෙස තුවාල දක්වා ඇත. නමුත්, වගඋත්තරකාර පාර්ශවය විසින් 2021.11.26 දිනැති GCIB 137/83 හි පැමිණීමේ සටහන් යෙදීමේදී සැකකරු දිවයාමේදී වැටුණු බවත්, එහිදී ඔහුගේ දෙපා, දණහිස්, වැලිමිට හා මුහුණ ප්‍රදේශයේ සිරිමි තුවාල ඇති වූ බවත් දක්වා ඇත. එසේම 2021.11.26 දිනැති GCIB 89/75 සටහනෙහි ද කකුල්, දණහිස් දෙක, වැලිමිට දෙක හා මුහුණ යන ස්ථානවල සිරිමි තුවාල තිබූ බව දක්වා ඇත.

එසේවුවද, පශ්චාත් මරණ පරීක්ෂණ වාර්තාවේ එම මුහුණේ වූ සිරිමි තුවාල අධිකරණ වෛද්‍යවරයා විසින් සටහන් කර නැත. ඒ අනුව එම අධිකරණ වෛද්‍ය වාර්තාව කිහිප අවස්ථාවකම ප්‍රශ්න සහගත වන බව කොමිෂන් සභාවට නිරීක්ෂණය වේ.

තවද අධිකරණ වෛද්‍යවරයාගේ වෛද්‍ය වාර්තාවේ මරණය සිදුවූ වේලාව පෙ.ව. 3.00 ලෙස සටහන් කර ඇත. වගඋත්තරකරුවන්ට අනුව පෙ.ව. 4.20ට පමණ මිය ගිය බව දක්වා ඇත. පාර්ශවයන්ගේ කරුණු දැක්වීම මත මරණය සිදුවූ වේලාව පිළිබඳව පරස්පර කරුණු පවතින බව නිරීක්ෂණය වේ.

වගඋත්තරකාර පාර්ශවය දක්වනුයේ සැකකරු අත්අඩංගුවට ගැනීමේදී පොරබැදීමක් සිදුවී කොන්ක්‍රීට් පාෂෑනු සැකකරු වැටුණු බව ය. එසේම සැකකරුගේ තුවාල කෙරේ අවධානය යොමු කිරීමේදී එම තුවාල වැලිමිට, වලලුකර, දණහිසේ හා පපුවේ ඉදිරිපස තිබීම තුළින් එම කරුණු තහවුරු වේ.

වින්දිත අත්අඩංගුවේ සිටියදී එදිනට සැකකරුගේ ජීවිතයට තර්ජනයක් ඇති බව දක්වමින් පැමිණිලි පාර්ශවයන් පොලිස්පති වෙත දන්වමින් විද්‍යුත් තැපෑලක් යොමු කර ඇති බව කරුණු නිරීක්ෂණය වේ. එසේම ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවට රාත්‍රී 10.00 අතර කාලයකදී පැමිණිල්ලේ නීතිඥ මහින් ක්ෂණික දුරකථන අංකයට, අධ්‍යක්ෂ පරීක්ෂණ හා විමර්ශන දුරකථනයට හා විද්‍යුත් තැපෑලට වින්දිතගේ ආරක්ෂාවට තර්ජනයක් ඇති බවට ලද පැමිණිලි මත මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභා නිලධාරීන් විසින් පොලිස් මානව හිමිකම් කොට්ඨාශය දැනුවත් කර ඇති අතර මානව හිමිකම් කොට්ඨාශ අධ්‍යක්ෂ විසින් කළුතර පොලිස් අධිකාරී වෙතද ඒ බව දන්වා ඇති බව එම පාර්ශවයන් මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවේදී ලබාදී ඇති ප්‍රකාශ මත කරුණු නිරීක්ෂණය වේ.

නීතිමය විශ්ලේෂණය

ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ III වන පරිච්ඡේදයේ 12(1) ව්‍යවස්ථාව ප්‍රකාරව සියලුම තැනැත්තන් නීතිය ඉදිරියේ සමාන රැකවරණය ලැබීමට සුදුසුකම් ලබයි.

පොලිසියේ ආරක්ෂාව භාරයේ සිටින තැනැත්තන් සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කළ යුතු ආකාරය පිළිබඳ නීතිරීති පොලිස් නියෝග ඒ 20 හි දක්වා ඇත.

එහි පැහැදිලිව දක්වා ඇත්තේ සිරභාරයේ සිටින තැනැත්තෙකු වරදකරු කරනු ලැබූ සිරකරුවෙකුගේ තත්ත්වයේ සිටින්නෙකු නොවන බවත්, ආරක්ෂා භාරය ගැන සලකා ඔහු ගැන සෑම අතින්ම සැලකිලිමත් විය යුතු බවත් සෑම පොලිස් නිලධාරියෙකු විසින්ම මතක තබා ගත යුතු බවත් ය.

මෙහිදී පොලිස් නියෝග ඒ 20 හි දක්වා ඇති පරිදි සිරභාරයට ගත් තැනැත්තාට අත්මාංචු දැමීම එහි සිටින ජ්‍යෙෂ්ඨ පොලිස් නිලධාරියාගේ අභිමතය පරිදි කළ හැකි අතර අත්අඩංගුවට ගෙන ඇති තැනැත්තා අවමානයට භාජනය නොකොට ඔහු පැන යාම වැළැක්වීමට සෑම ආරක්ෂක විධිවිධානයක්ම සැලසිය යුතු ය.

එසේම, පොලිස් නියෝග ඒ 20 හි (7) (බී) අනුව පැන යන්නට හෝ සැහැසිවන්නට ඉඩ ඇති කෙනෙකු කැටුව යාමට සෑහෙන තරම් බලවත් ආරක්ෂණයක් යොදන්නට සැලකිලිමත් විය යුතුය.

තවද, පොලිස් නියෝග ඒ 20 හි (7) (අයි) අනුව බලවත්ම හේතුවක් ඇත්නම් මිස පොලිස් භාරයේ සිටි තැනැත්තෙකු වැඩිදුර පරීක්ෂණ සඳහා පොලිස් ස්ථානයෙන් පිටත නොයැවිය යුතුය. එසේ යවන විටද, ඔහුගේ භාරය සුරක්ෂිත වන පරිදි ප්‍රමාණවත් ආරක්ෂාවන් ඇතිවම යැවිය යුතු ය.

තවද, පොලිස්පති චක්‍රලේඛ අංක 2328/2011 හි පොලිස් අත්අඩංගුවේ පසුවන සැකකරුවන්ගේ ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියා කළ යුතු ආකාරය දක්වා ඇත.

එකී චක්‍රලේඛයේ XI හි අත්අඩංගුවට ගනු ලබන සියලු පුද්ගලයින්ගේ අයිතිවාසිකම් හා ආරක්ෂාව සහතික කරන අයුරින් කටයුතු කිරීමට සියලුම ස්ථාන භාර නිලධාරීන් වගකීමෙන් බැඳෙන බවත්, එවැනි අධීක්ෂණය කරන දිස්ත්‍රික් භාර නිලධාරීන් විසින් අත්අඩංගුවට ගෙන සිටින පුද්ගලයින්ගේ අයිතිවාසිකම් හා ආරක්ෂාව දැඩි ලෙස නිරීක්ෂණය කළ යුතුය යන්න සඳහන්ව ඇත.

ඒසේම, එකී චක්‍රලේඛයේ III හි සැකකරු වෙතත් කිසියම් ස්ථානයකට ගෙන යාමේදී සියලුම වාර්ථා, තොරතුරු පොතේ නිසි ලෙස සටහන් කළ යුතු බව සඳහන්ව ඇත.

තවද, පොලිස්පති චක්‍රලේඛ අංක 2747/2023 හි පොලිස් අත්අඩංගුවේ සිටින සැකකරුවන්ගේ ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීම සඳහා පොලිස් නිලධාරීන් විසින් අවධානය යොමු කළ යුතු නෛතික ප්‍රතිපාදන පිළිබඳව දක්වා ඇත.

එකී චක්‍රලේඛයේ 4.3.i. අනුව වැඩිදුර විමර්ශන සඳහා අත්අඩංගුවේ සිටින සැකකරුවන් රැගෙන යන අවස්ථාවේදී එසේ රැගෙන යන නිලධාරීන් විසින් සැකකරුවන්ගේ ආරක්ෂාව සඳහා නිසි ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට කටයුතු කළ යුතු අතර, ස්ථානාධිපතිවරුන් හා අධීක්ෂණ නිලධාරීන් ඒවා අධීක්ෂණයට ලක් කළ යුතු බවට දක්වා ඇත.

එසේම, එකී වක්‍රලේඛයේ 5.5.4. අනුව සංවිධානාත්මක අපරාධ කල්ලි සාමාජිකයන්, මත්ද්‍රව්‍ය, මිනීමැරීම්, කොල්ලකෑම් ආදී බරපතල අපරාධ වලට සම්බන්ධ සැකකරුවන්, අවිආයුධ පුහුණුවක් සහිත සැකකරුවන් හා ත්‍රස්තවාදී ක්‍රියාවලට සම්බන්ධ සැකකරුවන් පොලිස් අත්අඩංගුවේ සිටින අවස්ථාවලදී ඔවුන් පිළිබඳව විශේෂ අවධානයක් යොමු කිරීම ස්ථානාධිපතිගේ වගකීම බව සඳහන් කර ඇත.

තවද, එකී වක්‍රලේඛයේ 5.5.10. අනුව සැකකරුවෙකු විමර්ශන සඳහා පිටතට රැගෙන යන ලද ඇතැම් අවස්ථාවලදී එම සැකකරු විසින් නිලධාරීන්ගේ ගිනි අවි උදුරා ගැනීමේ හා/හෝ නිලධාරීන්ට හා වෙනත් තැනැත්තන්ට අනතුරක් කිරීමේ අවධානමක් උද්ගත වී ඇති බව අතීත අත්දැකීම් වලින් පෙනී යන අතර, එම නිසා එවැනි අවධානමක් කිසිසේත්ම ඇති නොවන ලෙස කටයුතු කිරීම කණ්ඩායම් භාර නිලධාරියාගේ වගකීම වන බවට දක්වා ඇත.

ඉහත කරුණු ක්‍රියාත්මක කිරීම දිස්ත්‍රික් කොට්ඨාශ භාර නිලධාරීන් හා ප්‍රදේශ භාර පොලිස්පතිවරුන්ගේ යුතුකම වේ. ඉහත උපදෙස් නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක වන්නේ ද යන්න සහ අත්අඩංගුවට ගත් සැකකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් නිසි ලෙස සහතික කෙරේ ද යන්න පිළිබඳව නියෝග අධීක්ෂණ ක්‍රියාවලියක් පැවතිය යුතු බව දක්වා ඇත.

ඒ අනුව තමා භාරයේ සිටින සැකකරුවකු සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කළ යුතු ආකාරය සම්බන්ධ නීතිමය ප්‍රතිපාදන තිබුණ ද, එම ප්‍රතිපාදනයන්ට අනුව වගඋත්තරකාර පාර්ශවය කටයුතු කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය වේ.

මෙම සැකකරු අත්අඩංගුවට ගත් පසු පොලිස් ස්ථානයට ගෙන යාමකින් තොරව වෙනත් පාළු ප්‍රදේශයක පැය 12ක් ජීප් රථයක් තුළ රඳවාගෙන ප්‍රශ්න කිරීම තුළින් එම සැකකරුගේ ආරක්ෂාව පිළිබඳව සලකා බලා නොමැති බව නිරීක්ෂණය වේ. පොලිස් ස්ථානයකට ගෙන ගොස් විමර්ශන කටයුතු සිදු කරනවාට වඩා වෙනත් පාළු ප්‍රදේශයක ප්‍රශ්න කිරීම තුළ සැකකරුගේ ආරක්ෂාව සලකා බැලීමක් සිදු කළ බවට වගඋත්තරකරුවන් දක්වන ප්‍රකාශ තර්කානුකූලව පිළිගත නොහැකි ය. තවද වගඋත්තරකාර පාර්ශවයට අනුව අත්අඩංගුවට ගැනීමට පෙර හා විමර්ශනයේ දී අනාවරණය වූ කරුණු අනුව සැකකරු බරපතල සාතන අපරාධකරුවෙකු වේ. එවැනි අපරාධ සම්බන්ධයෙන් සැකකරුවෙකු අවිආයුධ සහවා ඇති තැන නිශ්චිතව දක්වා තිබියදී, ආරක්ෂාවට වෙනත් පොලිස් නිලධාරීන් කණ්ඩායමක් ස්ථානගත කර තිබියදී, පෙ.ව 3.00 ට නිලධාරීන් යවා එම තොරතුරු පරීක්ෂා කිරීමට හැකියාව තිබියදී, එම ආයුධය ගැනීමට රැගෙන යාමත් එම රැගෙන යාමේදී මාංවු අත් ඉදිරියට දමා රැගෙන යාමත් තුළ වගඋත්තර පාර්ශවය තම වගකීම ඉෂ්ඨ කරාද යන පැනය මතු වේ.

එසේම, ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව මෙම සැකකරුගේ ජීවිතයට තර්ජනයක් ඇති බව ශ්‍රී ලංකා පොලිස් මානව හිමිකම් කොට්ඨාශයේ අධ්‍යක්ෂක වෙත පැමිණිල්ල ලද වාහාම දන්වා ඇත. ඒ අනුව මානව හිමිකම් කොට්ඨාශයේ අධ්‍යක්ෂක විසින් ඒ පිළිබඳව පළාත භාර පොලිස් අධිකාරීව දැනුවත් කර තිබියදී එම තොරතුරු පහළ නිලධාරීන්ට පැහැදිලිව ගලායාමක් සිදු කර නොමැති බව හා නිසි අධීක්ෂණයක් සිදු කර නොමැති බව තහවුරු වේ. එසේම, මෙම වින්දිත අත්අඩංගුවට ගත් පසු පොලිස් භාරයේදී ඔහුව මරණයට පත් කිරීමට හැකියාවක් ඇති බව දක්වමින් පොලිස්පති වෙතද විද්‍යුත් තැපැල් මගින් දන්වා තිබියදී ඒ පිළිබඳ සැලකීමක් දක්වා නොමැති බව මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව නිරීක්ෂණය කරයි. ඒ අනුව මෙම අවස්ථාව පිළිබඳව නිසි අධීක්ෂණයක් හෝ නිරීක්ෂණයක් අදාළ ඉහල බලධාරීන් සිදුකර නොමැති බව ද කොමිෂන් සභාවට පෙනී යයි.

ඒ අනුව වගඋත්තරකාර පාර්ශවය මෙම සැකකරුට ප්‍රමාණවත් ආරක්ෂාව සැපයීමක් සිදු කර නොමැති අතරම පොලිස් නියෝග ඒ 20, පොලිස්පති වක්‍රලේඛ 2328/2011 සහ පොලිස්පති වක්‍රලේඛ අංක 2747/2023 හි සඳහන් නෛතික ප්‍රතිපාදන නිසි ආකාරව ක්‍රියාත්මක කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය වේ.

ඉහත සඳහන් කරන ලද සියලු කරුණු අනුව සලකා බැලීමේදී වගඋත්තරකාර පාර්ශවය විසින් 1978 ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 12(1) ව්‍යවස්ථාව උල්ලංඝනය කර ඇති බව නිගමනය කළ හැකි ය.

13 (4) ව්‍යවස්ථාව උල්ලංඝනය කිරීම.

මානව හිමිකම් පිළිබඳ විශ්ව ප්‍රකාශනයේ 3 වන වගන්තිය, සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සම්මුතියේ 6 වන වගන්තිය, ජාත්‍යන්තර ළමා අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ සම්මුතිය, සියලුම සංක්‍රමික සේවකයන්ගේ සහ ඔවුන්ගේ පවුල්වල සාමාජිකයන්ගේ අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීම පිළිබඳ සම්මුතියේ 11 වන වගන්තිය, අබාධිත පුද්ගලයින්ගේ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ සම්මුතියේ 10 වන වගන්තිය සමඟ කියවීම තුළ ජීවත්වීමේ අයිතිය තහවුරු කරයි.

ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ ජීවත්වීමේ අයිතිය පිළිබඳව 13(4) ව්‍යවස්ථාවේ සඳහන් කරුණු ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ නඩු තීන්දු වලදී තවදුරටත් තහවුරු කර ඇත.

ශ්‍රී ඤාණ සිල්වා එදිරිව ඉද්දමල්ගොඩ, පොලිස් ස්ථානාධිපති පයාගල පොලිස් ස්ථානය සහ වෙනත් අය (2003) 1 Sri LR 14 නඩු තීන්දුවේදී “ජීවත්වීමේ අයිතිය මූලික අයිතිවාසිකමක් ලෙස පැහැදිලිව හඳුනාගෙන නොමැති වුවද III වන පරිච්ඡේදයේ සමහර විධිවිධාන වල එම අයිතිය ගම්‍ය වේ. විශේෂයෙන් 13(4) වන ව්‍යවස්ථාවෙන් නීතියෙන් නියම කරනු ලැබූ කාර්ය පටිපාටියට අනුකූලව නිසි අධිකරණයක් විසින් කරනු ලැබූ ආඥාවක් අනුව මිස කිසිම තැනැත්තෙකු මරණය දණ්ඩනට යටත් කිරීම හෝ කිසිම තැනැත්තෙකු

බන්ධනාගාර ගත කිරීම හෝ නොකළ යුතු බව අවධාරණය කරයි. එනම්, පුද්ගලයෙකු වැරදිකරුවෙකු ලෙස සැලකුණ ද අධිකරණ නියෝගයකින් හැර එම පුද්ගලයාට මරණයට පත් කිරීමට කිසිදු ඉඩක් නැත. ආත්මාරක්ෂාව මෙහි ව්‍යතිරේඛයකි. එම විධිවිධානයෙන් අදහස් කරන්නේ අධිකරණයකින් නියෝග කරන්නේ නම් හැර පුද්ගලයෙකුට ජීවත්වීමට අයිතියක් ඇති බවයි. මේ අනුව 13(4) වන ව්‍යවස්ථාව පුද්ගලයෙකුට ජීවත්වීමට අයිතියක් ඇති බව තහවුරු කරයි.”

තවද, රාණි ප්‍රනාන්දු එදිරිව. ස්ථානාධිපති, සීදුව පොලිස් ස්ථානය (2005) 1 Sri L R 40-45 , රත්නායක කරංගා ලක්මාලී එදිරිව. පො.ප. නිරෝෂන් අබේනායක ඇමිලිපිය පොලිස් ස්ථානය හා තවත් අය (SC FR Application No. 577/2010) සහ මොහොමඩ් රෂීඩ් ෆාතිමා ෂරීෆ් එදිරිව. පොලිස් ස්ථානාධිපති, කොම්පක්ස්කුවීදිය පොලිස් ස්ථානය සහ තවත් අය (SC FR Application No. 398/2008) යන නඩුවලදී ද මේ පිළිබඳව තහවුරු කර ඇත.

13 (4) ව්‍යවස්ථාවේ දක්වා ඇති ව්‍යතිරේඛය වන (ආත්මාරක්ෂාවේ අයිතිය) පොලිස් නිලධාරීන් විසින් පසුගිය කාලවකවනුව තුළ රටාවක් ලෙස භාවිතා කළ බව මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව නිරීක්ෂණය කරයි. ආත්මාරක්ෂාව සම්බන්ධව කටයුතු කිරීමේදී හැකියාව තිබියදී ඒ පිළිබඳව නොසලකා හරිමින් කටයුතු කිරීම තුළින් ආත්මාරක්ෂාවේ අයිතිය පාර්ශවයන් ඉල්ලුම් කරන බව මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව තවදුරටත් අවධානයට ලක් කරයි.

ඒ අනුව උක්ත කරුණු සියල්ල සලකා බැලීමේදී වගඋත්තරකාර පාර්ශවය විසින් මෙම සිද්ධියට අදාළ වින්දිත තැනැත්තාගේ 1978 ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ මූලික අයිතිවාසිකම් පරිච්ඡේදයේ 12(1) හා 13(4) ව්‍යවස්ථාවන් මගින් සුරක්ෂිත කොට ඇති මූලික අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය කර ඇති බවට කොමිෂන් සභාව නිගමනය කරයි.

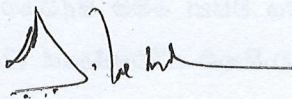
ඒ අනුව පහත සඳහන් නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කර සිටී.

1. 1978 ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 12(1) ව්‍යවස්ථාවල උල්ලංඝනය කිරීම පිළිබඳව 01 සිට 09 දක්වා වන වගඋත්තරකරුවන් සම්බන්ධව විනය පියවර ගැනීමට පොලිස්පති විසින් කටයුතු කළ යුතුය.
2. සැකකරු අත්අඩංගුවට ගෙන රඳවා තබාගනු ලබන ක්‍රියාදාමයේදී නීතියේ අනුදක්නා ක්‍රියාපටිපාටිය තහවුරු කිරීම පිණිස අත්අඩංගුවට ගන්නා නිලධාරීන්ගේ සිට ඉහළ නිලධාරීන් දක්වා නිසි අධීක්ෂණ ක්‍රමවේදයක් සකසා වක්‍රෝධන ආකාරයෙන් සියලු පොලිස් ස්ථානාධිපතිවරුන් හා කොට්ඨාශ භාර නිලධාරීන් දැනුවත්කිරීමට කටයුතු කරන ලෙස පොලිස්පති වෙත මෙයින් නිර්දේශ කරනු ලැබේ.

3. 01, 02, 03, 04, 06, 07, 08 යන වගඋත්තරකරුවන් පෞද්ගලිකව ඉහත කී වින්දිත පාර්ශවයේ මූලික අයිතිවාසිකම් කඩ කිරීම සම්බන්ධව ස්වාධීනව වගකීමට යටත් වන අතර, මෙම මෙහෙයුම සඳහා නායකත්වය ලබා දුන් 01 වන වගඋත්තරකරු සහ අදාළ වෙඩි තැබීම සිදු කළ 06 වන වගඋත්තරකරු විසින් රු.25,000/-ක මුදලක් බැගින් ද, 02, 03, 04, 07 සහ 08 යන වගඋත්තරකරුවන් විසින් රු.10,000/- ක මුදලක් බැගින් ද, ශ්‍රී ලංකා පොලීසිය විසින් රු.500,000/- ක මුදලක් ද 2 වන පැමිණිලිකාරිය වන වින්දිත තැනැත්තාගේ බිරිඳ සහ වින්දිත තැනැත්තාගේ දියණිය වෙත ලබාදීම කළ යුතු බවට මෙයින් නිර්දේශ කරනු ලැබේ.

2024. 07. 24 වන දිනට පෙර මෙකී නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කර ඒ සම්බන්ධ වාර්තාවක් කොමිෂන් සභාව වෙත ලැබීමට සලස්වන ලෙසට 1996 අංක 21 දරණ ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව පනතේ 15(7) වගන්තිය ප්‍රකාරව පොලීසිපතිවරයා වෙත මෙයින් දන්වා සිටිමු.

එසේම, එකී නිර්දේශය ක්‍රියාත්මක කර ඉදිරිපත් කිරීමට නියමිත දින සිට සතියක කාලයක් තුළ කොමිෂන් සභාව වෙත දැනුම්දිය යුතු වන අතර, එදිනට පෙර අදාළ දැනුම්දීම් සිදු නොකරන්නේ නම් පසුව ඉදිරිපත් කරනු ලබන ඉල්ලීම් සම්බන්ධයෙන් සලකා නොබලන බව ද වැඩිදුරටත් දන්වා සිටිමු.

එල්.වී.බී. දෙනිදෙණිය,
 ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ විනිසුරු (හිටපු),
 සභාපති,
 ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව
 විනිසුරු එල්.වී.බී.දෙනිදෙණිය
 ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ විනිසුරු (විශ්‍රාමික)
 සභාපති
 ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව

නිමල් ජී. ප්‍රාවීණ්වා,
 කොමසාරිස්,
 ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව
 ජ්‍යෙෂ්ඨ නිවැසි
 කොමසාරිස්
 ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව

පිටපත:- අමාත්‍යතුමා,
 මහජන ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය,
 04 වන මහල, සුහුරුපාය, බත්තරමුල්ල.